

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
պարոն ԳԱԼՈՒՍՏ ՍԱՀԱԿՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Սահակյան

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եզրակացությունը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի պատգամավորներ Հեղինե Բիշարյանի և Հովհաննես Մարգարյանի՝ օրենսդրական նախաձեռնության կարգով ներկայացրած «Պետական օժանդակության ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» և «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» (Պ-557-25.06.2014-ԳԿ-010/0, Պ-557⁻³-25.06.2014-ԳԿ-010/0) Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթի վերաբերյալ:

1. «Պետական օժանդակության ուսումնական վարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ.

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը նույնպես կարևորում է ուսանողների աջակցության տարբեր սխեմաների ստեղծման անհրաժեշտությունը, ուսանողների ֆինանսական աջակցության համակարգի բարելավումը: Այդ նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի նիստի N 25 արձանագրային որոշմամբ հաստատվել է «Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն կրթության ֆինանսավորման ռազմավարությունը», որի շրջանակներում նախատեսվում է բարելավել ուսանողների ֆինանսական աջակցության գործող համակարգը՝ առավել հասցեական և արդյունավետ դարձնելով ուսանողների ֆինանսական աջակցության պետական ծրագրերը: Բացի դրանից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2013 թվականի մարտի 14-ի N 270-Ն որոշման համաձայն Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի «Ուսանողներին ուսումնական վարկերի տրամադրում» պետական նպատակային ծրագրի համաֆինանսավորում» ծրագրով մասնակիորեն փոխհատուցվում են բուհերում սովորող ուսանողների ուսումնական վարկերի տոկոսավճարները՝

1) ներկայացված օրենքի նախագիծը ենթադրում է շահառուների թվաքանակի ընդլայնում՝ այն ընդգրկելով բարձրագույն և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում սովորող ուսանողներին:

Բացի դրանից՝ նախագծով նախատեսվում է նաև ուսանողներին տրվող վարկերի տեսակների ավելացում, որը կառաջացնի Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից լրացուցիչ միջոցների հատկացման անհրաժեշտություն, որի նպատակով միջոցներ նախատեսված չեն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի հուլիսի 3-ի նիստում հավանության արժանացած «Հայաստանի Հանրապետության

2015-2017 թվականների պետական միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիրը հաստատելու մասին» արձանագրային որոշմամբ: Ուստի այս նախագծի ընդունման դեպքում վերջինս կմնա առանց ֆինանսական ապահովման.

2) 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետը համարում ենք անընդունելի, քանի որ այդ մոտեցմամբ պետությունն ուղղակիորեն կազդի շուկայում ձևավորված վարկավորման տոկոսադրույքների վրա, ինչը հակասում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որդեգրած շուկայական տնտեսությամբ պետության գաղափարախոսությանը:

Բանկային համակարգի վրա ուղղակի ազդեցություն են ունենում նաև 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, 18-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերը: Պետությունը կխաթարի ստեղծված շուկայի բնականոն գործունեությունը՝ բանկերի համար սահմանելով վարկի տոկոսագումարների առավելագույն շեմ: Ավելին, պետության կողմից նման քաղաքականության որդեգրման դեպքում առևտրային բանկերը կարող են պարզապես չտրամադրել ուսումնական վարկեր.

3) նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասից անհրաժեշտ է հանել «Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունից» բառերը՝ նկատի ունենալով, որ ուսումնական վարկերի հետ կապված հարաբերությունները Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության կարգավորման առարկա չեն.

4) նախագծի 3-րդ և 4-րդ գլուխներով կարգավորվող հարաբերությունները հիմնականում պայմանագրային հարաբերությունների առարկա են.

5) նախագծում առկա են իրավական այլ ակտերի նորմերի անհարկի կրկնություններ: Այսպես՝

ա. 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ պարբերությունն անհրաժեշտ է հանել՝ նկատի ունենալով, որ պայմանագրում փոփոխություններ կատարելու մասին դրույթներն

արդեն իսկ սահմանված են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 7-րդ բաժնում,

բ. նախագծի 6-րդ հոդվածի 5-րդ մասն անհրաժեշտ է հանել, քանի որ նշված մասը կրկնում է նույն հոդվածի 1-ին մասի դրույթները,

գ. նախագծի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ նախադասությունն անհրաժեշտ է հանել՝ նկատի ունենալով, որ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 230-րդ հոդվածով արդեն իսկ սահմանված է գրավի առարկան.

6) նախագծի մի շարք դրույթներ հստակեցման կարիք ունեն: Մասնավորապես՝

ա) 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասում սահմանված չէ, թե ինչ չափանիշներից ելնելով է հայտը ճանաչվելու «հիմնավոր» կամ «ոչ հիմնավոր»,

բ) 7-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 1-ին կետում պարզ չէ, թե խոսքն ինչ «սահմանված ձևի» մասին է,

գ) 9-րդ հոդվածի 1-ին մասում հայտնի չէ, թե ում կողմից և ինչ իրավական ակտով «սահմանված կարգի» մասին է խոսքը,

դ) 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված բանաձևը հստակ չէ, քանի որ, համաձայն նախագծի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, վարկի տոկոսագումարը չի կարող գերազանցել վերաֆինանսավորման տոկոսագումարից հանած 2 տոկոսային դրույքաչափը, իսկ այս պայմանը հաշվի առնելով և ըստ ներկայացված բանաձևի հաշվարկ կատարելով՝ փոխհատուցման տոկոսավճարի տոկոսադրույքն ստացվում է բացասական,

ե) նախագծում օգտագործված են տերմիններ ու հասկացություններ («հարակից ուսումնական վարկ», կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնին վերապահված «սուբսիդիար պատասխանատվություն» կրելու լիազորություն), որոնք պարզաբանման կարիք ունեն:

2. «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ.

Հարկ ենք համարում նշել, որ պետական պարտքի և Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի նկատմամբ պարտավորությունների կառավարման տեսանկյունից անընդունելի է նախատեսված ուսումնական վարկերի պետական երաշխավորության տրամադրումը, քանի որ վարկառուի կողմից ստանձնած պարտավորությունները չկատարելու դեպքում գրավի առարկայի բացակայության, իսկ հետագայում նաև վարկառուի պարտավորությունների դիմաց կատարված վճարումները դատական կարգով բռնագանձելու անհնարինության դեպքում տվյալ պարտավորությունների կատարման ապահովման միջոց կհանդիսանա պետության կողմից տրամադրված երաշխավորությունը: Արդյունքում չմարված պարտավորությունների բեռն ամբողջ ծավալով կկրի պետությունը, ինչն այս պարագայում նշանակում է պետության կողմից տվյալ երաշխավորություններն սպասարկելու համար Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեում լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների նախատեսում:

Նախագծում օրենսդրական տեխնիկայի կանոնները մասամբ պահպանված չեն:

Այսպես՝

1) վերնագրում «ՓՈՓՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» բառն անհրաժեշտ է փոխարինել «ՓՈՓՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ» բառով, քանի որ նախագծի տեքստում միայն մեկ փոփոխություն է նախատեսված.

2) 1-ին հոդվածի 2-րդ կետում «4-րդ կետով» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «3-րդ կետով» բառերով՝ նկատի ունենալով, որ կետերի հաջորդական համարակալումն անհրաժեշտ է վերանայել՝ համաձայն «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 41-րդ հոդվածի պահանջների.

3) 1-ին հոդվածի 3-րդ կետում «5.1-րդ կետով» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «5.1-ին մասով» բառերով՝ համաձայն «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 41-րդ հոդվածի պահանջների:

Ելնելով շարադրվածից, ինչպես նաև հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ներկայումս առավել նպատակահարմար ենք համարում ուսումնական վարկերի տրամադրման գործընթացի կարգավորումն այլ իրավական ակտերով, ինչպիսիք են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ հաստատված կարգերը և ընթացակարգերը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը ներկայացված օրենքների նախագծերի փաթեթի ընդունումը համարում է ոչ նպատակահարմար:

Միաժամանակ հայտնում ենք, որ, ներկայացված օրենքների նախագծերի փաթեթը Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում քննարկելիս, հարակից զեկուցմամբ հանդես կգա Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարար Արմեն Աշոտյանը:

Կից ներկայացվող փաստաթղթերում տրվում է օրենքների նախագծերի կարգավորման ազդեցության գնահատականը:

Հարգանքով՝

ՀՈՎԻԿ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

**ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

«Պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին», «Պետական պարտքի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի փաթեթի ընդունման դեպքում

«Պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին», «Պետական պարտքի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի փաթեթի ընդունումն առողջապահության բնագավառի վրա ազդեցություն չի ունենա:

**ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՏԻՈՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

«Պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» և «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի վերաբերյալ

«Պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» և «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերն իրենց մեջ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2009 թվականի հոկտեմբերի 22-ի «Նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի հակակոռուպցիոն բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման իրականացման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1205-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 9-րդ կետով նախատեսված որևէ կոռուպցիոն գործոն չեն պարունակում:

ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՍԻՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին», «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի

Հանրապետության օրենքների նախագծերի բնապահպանության բնագավառում կարգավորման

1. «Պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին», «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի (այսուհետ՝ օրենքներ) ընդունման արդյունքում շրջակա միջավայրի օբյեկտների՝ մթնոլորտի, հողի, ջրային ռեսուրսների, ընդերքի, բուսական և կենդանական աշխարհի հատուկ պահպանվող տարածքների վրա բացասական հետևանքներ չեն առաջանա:

2. Օրենքների նախագծերի չընդունման դեպքում շրջակա միջավայրի օբյեկտների վրա բացասական հետևանքներ չեն առաջանա:

3. Օրենքների նախագծերը բնապահպանության ոլորտին չեն առնչվում, այդ ոլորտը կանոնակարգող իրավական ակտերով ամրագրված սկզբունքներին և պահանջներին չեն հակասում:

Օրենքների կիրարկման արդյունքում բնապահպանության բնագավառում կանխատեսվող հետևանքների գնահատման և վարվող քաղաքականության համեմատական վիճակագրական վերլուծություններ կատարելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Պետական օժանդակության ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» և «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի տնտեսական, այդ թվում՝ փոքր և միջին ձեռնարկատիրության բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման

«Պետական օժանդակության ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» և «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերի (այսուհետ՝ Նախագիծ) գործարար և ներդրումային միջավայրի վրա կարգավորման ազդեցության գնահատման նպատակով իրականացվել են նախնական դիտարկումներ:

Գնահատման նախնական փուլում պարզ է դարձել, որ Նախագիծը վերաբերում է *բարձագույն և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում սովորողներին պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկեր տրամադրելուն, մասնավորապես՝ ամրագրվում են վարկերի պետական օժանդակության ձևերը և սահմանվում են վարկ ստանալու և պետական օժանդակության տրամադրման վերաբերյալ լիազոր մարմնի կողմից համաձայնություն տալու կարգերը* և Նախագիծը ընդունման դեպքում, դրա կիրարկման արդյունքում գործարար և ներդրումային միջավայրի վրա ազդեցություն **չի նախատեսվում:**

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Պետական օժանդակության ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» և «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի մրցակցության բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման

«Պետական օժանդակության ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» և «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերով (այսուհետ՝ Նախագծեր) կարգավորվում են պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկերի տրամադրման հետ կապված հարաբերությունները, ինչպես նաև սահմանվում է ուսումնական վարկերի տրամադրման կարգը:

Նախագծերով կարգավորվող շրջանակները չեն առնչվում որևէ առանձին ապրանքային խմբի շուկայի հետ, ուստի և Նախագծերի ընդունմամբ որևէ առանձին ապրանքային խմբի շուկայում մրցակցային դաշտի վրա ազդեցություն լինել չի կարող:

Հիմք ընդունելով նախնական փուլի արդյունքները՝ կարգավորման ազդեցության գնահատման աշխատանքները դադարեցվել են՝ արձանագրելով Նախագծերի ընդունմամբ մրցակցության միջավայրի վրա *ազդեցություն չհայտնաբերվելու* եզրակացություն:

Եզրակացություն

«Պետական օժանդակության ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին», և «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», ՀՀ օրենքների նախագծերի «վերաբերյալ սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատման

«Պետական օժանդակության ուսումնական վարկերի մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին», «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին», և «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», ՀՀ օրենքների նախագծերի (այսուհետ՝ նախագծեր) սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատումը կատարվել է «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 27.1 հոդվածի և ՀՀ Կառավարության 2010 թվականի հունվարի 14-ի թիվ 18-Ն որոշման համաձայն:

Նախագծերի սոցիալական պաշտպանության ոլորտում կարգավորման ազդեցության գնահատումը կատարվել է սոցիալական պաշտպանության ոլորտի և դրա առանձին ենթաոլորտների իրավիճակի բնութագրիչների և դրանց ինդիկատորների հիման վրա:

Նախագծերը՝

ա) ռազմավարական կարգավորման ազդեցության տեսանկյունից ունեն **չեզոք ազդեցություն**.

բ) շահառուների վրա կարգավորման ազդեցության տեսանկյունից ունեն **դրական ազդեցություն**:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

“Պետական օժանդակության ուսումնական վարկերի մասին”, “Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին” Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին”, “Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին” Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին” և “Պետական պարտքի մասին” Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին” ՀՀ օրենքների նախագծերի փաթեթի՝ բյուջետային բնագավառում կարգավորման ազդեցության գնահատման վերաբերյալ

Վերը նշված օրենքների նախագծերի փաթեթով առաջարկվում է կարգավորել Հայաստանի Հանրապետությունում պետական օժանդակության տրամադրմամբ հիմնական և հարակից ուսումնական վարկերի տրամադրման, վարկերի առավելագույն տոկոսադրույքների սահմանման, ուսումնական վարկերի գծով պետական բյուջեի երաշխիքների տրամադրման հետ կապված հարաբերությունները:

Միաժամանակ, “Պետական պարտքի մասին” Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին” ՀՀ օրենքի նախագծով առաջարկվում է սահմանել, որ ՀՀ բարձրագույն և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունում սովորող այն ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք, որոնց համար տրամադրվել են բյուջետային երաշխիքներ, երաշխիքային ծրագրի ավարտից հետո պետական բյուջե պետք է վճարեն միջնորդավճար՝ երաշխիքային գումարի 0,5 տոկոսի չափով:

Ելնելով վերոշարադրյալից՝ գտնում ենք, որ օրենքների նախագծերի փաթեթի ընդունումը ՀՀ պետական բյուջեի եկամուտների նկատելի փոփոխության չի հանգեցնի:

“Պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկերի մասին” ՀՀ օրենքի նախագծի ընդունումը (ծախսերի մասով) կառաջացնի ՀՀ պետական բյուջեից լրացուցիչ միջոցների հատկացման անհրաժեշտություն, որի չափը հնարավոր չէ գնահատել համապատասխան տվյալների բացակայության պատճառով:

Պ-557-25.06.2014-ԳԿ-010/0

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

ՊԵՏԱԿԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՎԱՐԿԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն օրենքի նպատակներն են ուսումնական վարկերի պետական օժանդակության համակարգի ստեղծմամբ բարձրագույն եւ միջին մասնագիտական կրթության ֆինանսավորման մեխանիզմների կատարելագործումը եւ որակյալ կրթություն մատչելիության լրացուցիչ հնարավորությունների ապահովումը:

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

Սույն օրենքը կարգավորում է պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկերի (այսուհետ՝ ուսումնական վարկ) տրամադրման հետ կապված հարաբերությունները, ինչպես նաեւ սահմանում է ուսումնական վարկերի տրամադրման կարգը, ուսումնական վարկերի տրամադրման բնագավառում պետական կառավարման մարմինների, բանկերի եւ վարկային այլ կազմակերպությունների իրավասությունը, վարկառուների իրավունքները եւ պարտականությունները:

Հոդված 2 . Ուսումնական վարկերի մասին օրենսդրությունը

1. Ուսումնական վարկերի մասին օրենսդրությունը բաղկացած է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունից, սույն օրենքից եւ այլ իրավական ակտերից:

2. Եթե Հայաստանի Հանրապետության վավերացված միջազգային պայմանագրով սահմանված են այլ նորմեր, քան նախատեսված են սույն օրենքով, ապա կիրառվում են միջազգային պայմանագրի նորմերը:

Հոդված 3. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն ունեն հետեւյալ նշանակությունը՝

- 1) Վարկառու՝ բարձրագույն եւ միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունում (այսուհետ՝ ուսումնական հաստատություն) սովորող եւ բանկի կամ վարկային այլ կազմակերպության (այսուհետ՝ բանկի) հետ սույն օրենքով սահմանված կարգով ուսումնական վարկի պայմանագիր կնքած Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի, որը ուսանողական նպաստ կամ ուսման վարձի այլ փոխհատուցում չի ստանում.
- 2) ուսումնառության պայմանագիր՝ ուսումնական հաստատության եւ վարկառուի միջեւ կնքված պայմանագիր, որտեղ ամրագրված են վարկառուի սովորելու տարիների տեւողությունը եւ տվյալ ուսումնական հաստատությունում կրթության յուրաքանչյուր աստիճանի համար նախատեսված ուսման վարձի ընդհանուր չափը՝ բաժանված ըստ ուսումնական տարիների.
- 3) ուսումնական վարկ՝ ուսման ծախսերի հատուցման նպատակով բանկի կողմից հիմնական կամ հարակից ուսումնական վարկի պայմանագրի հիման վրա վարկառուին տրամադրվող դրամական միջոցներ.

4) հիմնական ուսումնական վարկի պայմանագիր՝ ուսումնական վարկի պայմանագիր, որով բանկը ուսումնական հաստատությունում վճարովի հիմունքներով սովորող վարկառուին դրամական միջոցներ է տրամադրում ուսումնառության պայմանագրով սահմանված ուսման վարձի հատուցման նպատակով:

5) հարակից ուսումնական վարկի պայմանագիր՝ ուսումնական վարկի պայմանագիր, որով բանկը ուսումնական հաստատությունում վճարովի կամ անվճար հիմունքներով սովորող վարկառուին դրամական միջոցներ է տրամադրում ուսումնառության հետ կապված հարակից՝ սնվելու, բնակվելու, տրանսպորտի, հագուստի, ուսումնական նյութերի ձեռք բերման եւ այլ ծախսերի հատուցման նպատակով:

ԳԼՈՒԽ 2

ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՎԱՐԿԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 4. Ուսումնական վարկերի պետական օժանդակության ձեւերը

1. Ուսումնական վարկերի պետական օժանդակությունն իրականացվում է՝

1) ուսումնական վարկերի առավելագույն տոկոսադրույքների կարգավորմամբ:

2) ուսումնական վարկերի պետական երաշխավորության տրամադրմամբ:

2. Հիմնական եւ հարակից ուսումնական վարկերի պայմանագրերով սանմանվող տոկոսադրույքները չեն կարող գերազանցել այդ պայմանագրերի կնքման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած առավելագույն տոկոսադրույքը:

3. Հիմնական եւ հարակից ուսումնական վարկերի առավելագույն տոկոսադրույքները չեն կարող գերազանցել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության համապատասխան որոշման ընդունման օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքից հանած երկու տոկոս դրույքաչափը:

4. Բանկը կարող է ուսումնական վարկեր տրամադրել սույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն սահմանված առավելագույն տոկոսադրույքներից ցածր տոկոսադրույքներով:

5. Ուսումնական վարկի պայմանագրով վարկառուի ստանձնած՝ ուսումնական վարկի պայմանագրով վճարման ենթակա գումարներն ամբողջությամբ մարելու պարտավորությունը գրավով ապահովվելու անհնարինության դեպքում այդ պարտավորությունը կարող է ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն ապահովվել պետական երաշխավորությամբ:

6. Պետական երաշխավորությամբ ուսումնական վարկի պայմանագրով նախավճար չի կարող նախատեսվել:

Հոդված 5. Ուսումնական վարկերի առավելագույն չափերը

1. Հիմնական ուսումնական վարկի պայմանագրով նախատեսված վարկի չափը չի կարող գերազանցել մեկ վարկառուի հաշվով մեկ ուսումնական տարվա համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված՝ առավելագույն չափը (այսուհետ՝ հիմնական ուսումնական վարկի առավելագույն չափ):

2. Հարակից ուսումնական վարկի պայմանագրով նախատեսված վարկի չափը չի կարող գերազանցել մեկ վարկառուի հաշվով մեկ ուսումնական տարվա համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված՝ առավելագույն չափը (այսուհետ՝ հարակից ուսումնական վարկի առավելագույն չափ):

Կողմերի համաձայնությամբ հարակից ուսումնական վարկի պայմանագրով կարող են նախատեսվել վարկի չափի փոփոխման (ինքսավորման) կարգ, ժամկետներ եւ (կամ) այլ պայմաններ:

3. Հիմնական կամ հարակից ուսումնական վարկի պայմանագրով նախատեսված վարկի առավելագույն չափը գերազանցող ծախսերի հատուցման նպատակով վարկառուն կարող է վարկ ստանալ ընդհանուր հիմունքներով՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 6. Ուսումնական վարկերի պետական օժանդակության տրամադրման պայմանները

1. Ուսումնական վարկերի պետական օժանդակությունը տրամադրվում է ուսումնական տարվա քննությունների եւ ստուգարքների (ատեստավորման) արդյունքներով առավել բարձր գնահատականներ ունեցող ուսանողներին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած մրցությային կարգով:

2. Ուսումնական վարկերի առավելագույն տոկոսադրույքների կարգավորմամբ պետական օժանդակությունը տրամադրվում է Հայաստանի Հանրապետության բոլոր ուսումնական հաստատությունների ուսանողներին՝ ուսումնական վարկի պայմանագրով նախատեսված վարկառուի պարտավորությունները գրավով ապահովված լինելու դեպքում:

3. Ուսումնական վարկի պետական երաշխավորությունը տրվում է ուսումնական վարկերի առավելագույն տոկոսադրույքների կարգավորմամբ պետական օժանդակության հետ փոխկապակցված՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից ֆինանսավորվող ուսումնական հաստատությունների ուսանողներին:

4. Առաջին կուրսում ուսումնական վարկերի պետական օժանդակությունը տրամադրվում է ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կանոններով սահմանված կարգով ուսումնական հաստատություն ընդունված ուսանողներին:

5. Հաջորդ կուրսերում ուսումնական վարկերի պետական օժանդակությունը տրվում է նախորդ ուսումնական տարվա քննությունների եւ ստուգարքների (ատեստավորման) արդյունքներով առավել բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողներին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած՝ մրցությային կարգով:

ԳԼՈՒԽ 3

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՎԱՐԿ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

Հոդված 7. Ուսումնական վարկ ստանալու հայտը

1. Ուսումնական վարկ ստանալու համար ուսումնական հաստատությունում սովորողը բանկ է ներկայացնում բանկի կողմից սահմանված ձեւի հայտ, որին կցվում են հետեւյալ փաստաթղթերը՝

1) անձը հաստատող փաստաթղթի բնօրինակը եւ պատճենը.

2) ուսումնառության պայմանագրի բնօրինակը եւ պատճենը՝ հիմնական ուսումնական վարկի պայմանագրի դեպքում.

3) դիմողի սովորելու (ուսումնական հաստատություն ընդունվելու) փաստը հաստատող տեղեկանք՝ հարակից ուսումնական վարկի պայմանագրի դեպքում.

4) սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան ատեստավորում անցնելու մասին ուսումնական հաստատության տեղեկանքը.

5) տեղեկանք բնակության վայրից.

6) աշխատանքային գրքույկի բնօրինակը եւ պատճենը (առկայության դեպքում) .

7) տեղեկանք աշխատավայրից (աշխատելու դեպքում) .

8) գրավի առարկայի նկատմամբ սեփականության իրավունքն հաստատող փաստաթուղթը (ուսումնական վարկը գրավով ապահովվելու դեպքում) .

9) բանկի կողմից սահմանված այլ փաստաթղթեր:

2. Հայտը բանկի կողմից քննարկվում է ստանալու օրվանից հետո՝ 10-օրյա ժամկետում: Հայտը հիմնավոր ճանաչելու դեպքում բանկը Լիազոր մարմինն է ներկայացնում հայտատուին պետական օժանդակությամբ ուսումնական վարկ տրամադրելու վերաբերյալ համաձայնություն ստանալու մասին առաջարկություն, ինչպես նաեւ հայտատուի կողմից բանկին ներկայացված փաստաթղթերի եւ բանկային իր գործունեության լիցենզիայի նոտարական կարգով վավերացված պատճենները:

3. Ուսումնական վարկ տրամադրելու վերաբերյալ բանկի առաջարկությունը ստանալուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում Լիազոր մարմինը մերժում է պետական օժանդակություն տրամադրելուց, եթե՝

1) հայտատուն չի համապատասխանում սույն օրենքի պահանջներին.

2) բանկի տրամադրած փաստաթղթերը թերի են կամ չեն համապատասխանում օրենքով սահմանված պահանջներին:

4. Եթե բանկի առաջարկությունը ստանալուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում Լիազոր մարմինը տալիս է իր համաձայնությունը ուսումնական վարկերի առավելագույն տոկոսադրույքների կարգավորմամբ կամ դրա հետ փոխկապակցված՝ ուսումնական վարկերի պետական երաշխավորության տրամադրմամբ հիմնական եւ (կամ) հարակից ուսումնական վարկ տրամադրելու վերաբերյալ, ապա Լիազոր մարմնի համաձայնությունը ստանալու օրվանից հետո՝ 10-օրյա ժամկետում բանկը կազմում եւ կնքման համար ներկայացնում է՝

1) Լիազոր մարմինն՝ ուսումնական վարկի տրամադրման պետական օժանդակության պայմանների վերաբերյալ պայմանագրի նախագիծը.

2) հայտատուին՝ ուսումնական վարկի տրամադրման պայմանների եւ գրավի (պետական երաշխավորության բացակայության դեպքում) վերաբերյալ պայմանագրի նախագծերը:

Հիմնական եւ հարակից ուսումնական վարկերի, ինչպես նաեւ ուսումնական վարկի տրամադրման պետական օժանդակության պայմանների վերաբերյալ պայմանագրերի օրինակելի ձեւերը սահմանում է Լիազոր մարմինը:

5. Հայտը ոչ հիմնավոր ճանաչելու դեպքում բանկն այն գրությամբ վերադարձնում է հայտատուին՝ նշելով հայտը մերժելու պատճառները:

6. Հայտը մերժվում է, եթե՝

1) դա չի համապատասխանում սահմանված ձեւին.

2) դրանում կամ դրան կից ներկայացված փաստաթղթերում առկա են ոչ հավաստի տվյալներ.

3) վարկի ապահովման միջոցի իրացվելիությունը ցածր է (պետական երաշխավորության բացակայության դեպքում) .

4) Լիազոր մարմինը չի տվել պետական օժանդակություն տրամադրելու մասին իր համաձայնությունը.

5) վարկառուի կողմից նախկինում ստացված վարկերի գծով առկա են ժամկետանց պարտքեր (ներառյալ սույժերը):

Հողված 8. Ուսումնական վարկի պայմանագիրը կնքելու առանձնահատկությունները

1. Հիմնական կամ հարակից ուսումնական վարկի պայմանագրի գործողության ժամանակահատվածում վարկառուն իրավունք չունի կնքելու համապատասխանաբար հիմնական կամ հարակից ուսումնական վարկի այլ պայմանագիր:
2. Հիմնական ուսումնական վարկի պայմանագրի գործողության ժամանակահատվածում վարկառուն կարող է կնքել նաեւ հարակից ուսումնական վարկի պայմանագիր:
3. Ակադեմիական արձակուրդում կամ ժամկետային զինվորական ծառայությունում գտնվող ուսանողներն իրավունք չունեն կնքելու ուսումնական վարկի պայմանագիր:

Հողված 9. Ուսումնական վարկերի տրամադրումը

1. Հիմնական եւ հարակից ուսումնական վարկերի պայմանագրերով նախատեսված վարկերը հայտատուին են տրամադրվում բանկի եւ Լիազոր մարմնի միջեւ ուսումնական վարկի տրամադրման պետական օժանդակության պայմանների վերաբերյալ պայմանագիրը կնքելուց, հայտատուի եւ բանկի միջեւ ուսումնական վարկի տրամադրման պայմանների եւ գրավի պայմանագիրը (պետական երաշխավորության բացակայության դեպքում) կնքելուց, նոտարական կարգով վավերացվելուց եւ իրավասու պետական մարմնում գրանցելուց, ինչպես նաեւ ուսումնական վարկը գրավով ապահովվելու դեպքում՝ գրավադրված գույքը սահմանված կարգով ապահովագրելուց հետո:

2. Եթե ուսումնական վարկն ապահովվում է գրավով, ապա գրավի պայմանագրի սահմանված կարգով վավերացման եւ պետական գրանցման հետ կապված ծախսերը կատարվում են հայտատուի հաշվին: Գրավի առարկա կարող է լինել այն գույքը, որի վրա Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ թույլատրվում է բռնագանձում տարածել:

3. Հիմնական ուսումնական վարկի պայմանագրով նախատեսված վարկը տրամադրվում է Հայաստանի Հանրապետության դրամով՝ պայմանագրով սահմանված ժամկետներում եւ չափերով ուսումնական հաստատության բանկային հաշվին փոխանցելու միջոցով (այսուհետ՝ հիմնական ուսումնական վարկի գծով վճարներ):

Վարկառուի ուսումնական հաստատության բանկային հաշվին միանվագ փոխանցվող գումարը չի կարող գերազանցել ուսումնառության պայմանագրով մեկ ուսումնական տարվա համար նախատեսված ուսման վարձի չափը:

Վարկի տրամադրման օր է համարվում վարկառուի ուսումնական հաստատության հաշվին վարկի միջոցների մուտքագրման օրը:

4. Հարակից ուսումնական վարկի պայմանագրով նախատեսված վարկը բանկի կողմից տրամադրվում է Հայաստանի Հանրապետության դրամով, վարկառուին տրվող ամսական կանխիկ վճարների տեսքով (այսուհետ՝ հարակից ուսումնական վարկի գծով վճարներ)՝ պայմանագրով սահմանված ժամկետներում եւ չափերով:

5. Հիմնական ուսումնական վարկի գծով հերթական վճարները բանկի կողմից ուսումնական հաստատության հաշվին փոխանցվում են միայն վարկառուի կողմից համապատասխան ուսումնառության ժամանակահատվածում սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան ատեստավորում անցնելու մասին ուսումնական հաստատության տված տեղեկանքի ներկայացման դեպքում: Ատեստավորումն անցնելու մասին ուսումնական հաստատության տեղեկանքի ձեռք սահմանում է կրթության կառավարման պետական լիազորված մարմինը, որը կցվում է հիմնական ուսումնական վարկի գծով հերթական վճարը փոխանցելու նպատակով վարկառուի կողմից բանկին ներկայացվող դիմումին:

6. Վարկառուից անկախ պատճառներով բանկի կողմից ուսումնական հաստատության բանկային հաշվին հիմնական ուսումնական վարկի գծով հերթական վճարի չփոխանցելը ուսումնական

հաստատության համար չի կարող հիմք հանդիսանալ վարկառուի հետ ուսումնառության պայմանագիրը միակողմանի լուծելու համար:

ԳԼՈՒԽ 4

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՎԱՐԿԻ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՎ ՆԱԽԱՏԵՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ

Հոդված 10. Ուսումնական վարկը վերադարձնելը

1. Վարկառուն պարտավոր է բանկին վերադարձնել ստացված ուսումնական վարկի գումարը, դրա տոկոսները եւ վճարել ուսումնական վարկի պայմանագրով նախատեսված տույժերն ու տուգանքները:
 2. Ուսումնական վարկի մարման գծով յուրաքանչյուր վճարման ենթակա գումարի մեծությունը հաշվարկվում է՝ հիմք ընդունելով ուսումնական վարկի չմարված գումարը, իսկ վճարումը կատարվում է ուսումնական վարկի պայմանագրի անբաժանելի մասը կազմող ժամկետացանկին համապատասխան:
- Վարկային պայմանագրով վճարման ենթակա տոկոսների եւ տույժերի գումարները հաշվարկվում են՝ ելնելով վարկի չմարված գումարի չափից:
3. Ուսումնական վարկի գումարը վերադարձնելը կարող է հետաձգվել ուսումնական վարկի պայմանագրով սահմանված կարգով՝ ուսումնառության պայմանագրի գործողության ժամկետով, բացառությամբ սույն օրենքի 17-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերի:
 4. Ուսումնառության պայմանագրի գործողության ժամկետում ժամկետային զինվորական ծառայության անցած վարկառուի, ինչպես նաեւ բանկի՝ ուսումնական վարկի պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների կատարումը կասեցվում է եւ վերսկսվում է վարկառուի զորացրվելուց հետո՝ ուսումը շարունակելու օրվան հաջորդող ամսվանից:
 5. Եթե ուսումնական վարկի պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ, ապա վարկառուն ուսումնական վարկի գումարի դիմաց տոկոսները վճարում է ուսումնական վարկի գծով առաջին վճարի ամսվան հաջորդող ամսվանից:
 6. Վարկառուն իրավունք ունի ուսումնական վարկի պայմանագրով սահմանված ժամկետից շուտ մարելու ուսումնական վարկի ամբողջ գումարը կամ դրա մի մասը:

Հոդված 11. Ուսումնական վարկ տրամադրած բանկի պարտականությունները

1. Ուսումնական վարկ տրամադրած բանկը պարտավոր է՝
 - 1) ուսումնական վարկի պայմանագրով սահմանված յուրաքանչյուր վճարի կատարումից հետո ոչ ուշ, քան 7-օրյա ժամկետում Լիազոր մարմնին ներկայացնել համապատասխան վճարը կատարելու փաստը հաստատող փաստաթղթեր.
 - 2) ուսումնական վարկի պայմանագրում փոփոխությունների եւ (կամ) լրացումների կատարումից հետո ոչ ուշ, քան 7-օրյա ժամկետում Լիազոր մարմնին ներկայացնել համապատասխան փոփոխությունների եւ (կամ) լրացումների կատարման փաստը հաստատող փաստաթղթերի բնօրինակները.
 - 3) ուսումնական վարկի պայմանագրի գործողությունը դադարեցվելու օրվանից ոչ ուշ, քան 7-օրյա ժամկետում այդ մասին գրավոր տեղեկացնել Լիազոր մարմնին:
2. Վարկառուից անկախ պատճառներով հիմնական ուսումնական վարկի գծով հերթական վճարը սույն օրենքով եւ հիմնական ուսումնական վարկի պայմանագրով սահմանված ժամկետներում

բանկի կողմից ուսումնական հաստատության բանկային հաշվին չփոխանցելու դեպքում բանկը ուսումնական հաստատությանը վճարում է տուգանք՝ հիմնական ուսումնական վարկի պայմանագրով սահմանված չափով, բայց ոչ պակաս, քան ուսումնառության պայմանագրով ուսման վարձի վճարումը ուշացնելու դեպքում նախատեսված տուգանքի չափը:

3. Վարկառուից անկախ պատճառներով հարակից ուսումնական վարկի գծով հերթական վճարը սույն օրենքով եւ հարակից ուսումնական վարկի պայմանագրով սահմանված ժամկետներում բանկի կողմից վարկառուին չտրամադրելու դեպքում բանկը վարկառուին վճարում է տուգանք՝ հարակից ուսումնական վարկի պայմանագրով սահմանված չափով, բայց ոչ պակաս, քան ժամկետանց յուրաքանչյուր օրվա համար հարակից ուսումնական վարկի գծով հերթական վճարի մեկ տոկոսի չափով:

Հոդված 12. Ուսումնական վարկի պայմանագրով Լիազոր մարմնի ստանձնած պարտավորությունների կարարումը

1. Լիազոր մարմինը, բանկի կողմից ուսումնական վարկի պայմանագրի պատճեն եւ ուսումնական վարկի գծով առաջին վճարը կատարելու փաստը հաստատող փաստաթղթերը ներկայացնելու օրվան հաջորդող օրվանից, ուսումնական վարկի պայմանագրի գործողության ժամանակահատվածում յուրաքանչյուր եռամսյակի համար բանկին է փոխանցում փոխհատուցման տոկոսավճարներ (այսուհետ՝ փոխհատուցման տոկոսավճարներ): Եռամսյակի համար փոխհատուցման տոկոսավճարները Լիազոր մարմնի կողմից բանկին փոխանցվում է մինչեւ տվյալ եռամսյակին հաջորդող ամսվա 15-ը:

2. Լիազոր մարմնի կողմից վճարվող փոխհատուցման տոկոսավճարների տոկոսադրույքը որոշվում է $\Phi S = USկվ - (ՎS+2\%)$ բանաձևի միջոցով, որտեղ ΦS -ն՝ փոխհատուցման տոկոսավճարների տոկոսադրույքն է, $USկվ$ -ն՝ ուսումնական վարկի պայմանագրի կնքման օրվա դրությամբ գործող ուսումնական վարկի առավելագույն տոկոսադրույքն է, իսկ $ՎS$ -ն՝ ուսումնական վարկի պայմանագրի կնքման օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքն է:

3. Սույն հոդվածի 1-ն եւ 2-րդ մասերին համապատասխան փոխհատուցման տոկոսավճարների գումարը բանկին փոխանցելուց հետո Լիազոր մարմինը 7-օրյա ժամկետում գրավոր տեղյակ է պահում բանկին՝ նշելով ուսումնական վարկի այն պայմանագիրը, որի հիման վրա կատարվել է փոխհատուցման տոկոսավճարների փոխանցումը:

4. Վարկառուի կողմից պետական երաշխավորությամբ ուսումնական վարկի պայմանագրով ստանձնած վարկի գումարը մարելու եւ դրա դիմաց հաշվարկված տոկոսները վճարելու իր պարտավորությունը չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու դեպքում Լիազոր մարմինը վարկառուի ստանձնած պարտավորությունների համար բանկի առջեւ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով եւ ուսումնական պայմանագրով սահմանված կարգով կրում է սուբսիդիար պատասխանատվություն:

5. Լիազոր մարմնի կողմից սուբսիդիար պատասխանատվության շրջանակներում վարկառուի պարտավորությունների դիմաց կատարված վճարները դատական կարգով վարկառուից գանձվելու դեպքում վարկառուն վճարում է նաեւ տուգանք՝ գանձված գումարի մեկ տոկոսի չափով:

Հոդված 13. Ուսումնական վարկի գծով պետական աջակցության ծախսերի ֆինանսավորումը եւ վերահսկողությունը

1. Սույն օրենքով սահմանված կարգով եւ դեպքերում Լիազոր մարմնի կողմից փոխհատուցման տոկոսավճարների վճարման եւ սուբսիդիար պատասխանատվության շրջանակներում վարկառուի պարտավորությունների դիմաց կատարված վճարները ֆինանսավորվում են պետական բյուջեի միջոցների հաշվին:

2. Լիազոր մարմինը յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո եռամսյա ժամկետում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատմանն է ներկայացնում հաշվետվություն պետական բյուջեից փոխհատուցման տոկոսավճարների վճարման եւ սուբսիդիար պատասխանատվության շրջանակներում վարկառուի պարտավորությունների դիմաց կատարված վճարների կատարման նպատակով հատկացված միջոցների ծախսման վերաբերյալ:

Հոդված 14. Վարկառուի կողմից ուսումնական վարկի պայմանագրի պայմանների խախտման հետևանքները

1. Ուսումնական վարկի պայմանագրի ժամկետացանկին համապատասխան վճարումները չկատարելու դեպքում վարկառուն կամ Լիազոր մարմինը՝ պայմանագրով նախատեսված դեպքերում բանկին վճարում է տուգանք՝ ուսումնական վարկի պայմանագրով նախատեսված չափով, որը չի կարող գերազանցել տվյալ ժամկետում վճարման ենթակա գումարի մեկ տոկոսը:

2. Մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում կամ իրար հաջորդող երկու անգամ ուսումնական վարկի պայմանագրի ժամկետացանկին համապատասխան վճարումները չկատարելու դեպքում բանկն իրավունք ունի դադարեցնել ուսումնական վարկի պայմանագրով նախատեսված իր վճարումները եւ միակողմանի կասեցնել կամ լուծել ուսումնական վարկի պայմանագիրը՝ այդ մասին, մինչեւ պայմանագրի գործողության կասեցման կամ լուծման օրը, 7-օրյա ժամկետում գրավոր տեղյակ պահելով վարկառուին, Լիազոր մարմինին եւ այն ուսումնական հաստատությանը, որի հետ վարկառուն կնքել ուսումնառության պայմանագիր:

Հոդված 15. Ուսումնական վարկի պայմանագրի գործողության դադարեցումը

1. Վարկառուն իրավունք ունի ցանկացած պահի միակողմանիորեն լուծել ուսումնական վարկի պայմանագիրը՝ այդ մասին առնվազն մեկ ամիս առաջ բանկին եւ Լիազոր մարմինին գրավոր դիմում ներկայացնելու դեպքում:

Ուսումնական վարկի պայմանագիրը միակողմանիորեն լուծելու նախաձեռնության դեպքում վարկառուն պարտավոր է մինչեւ պայմանագրի լուծման օրը բանկ վերադարձնել փաստացի ստացած եւ չվերադարձված ուսումնական վարկի գումարը, ինչպես նաեւ դրա դիմաց հաշվարկված եւ չվճարված տոկոսավճարները, եթե ուսումնական վարկի պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

2. Բանկի կողմից ուսումնական վարկի պայմանագիրը միակողմանիորեն լուծելու դեպքում բանկն իրավունք ունի վարկառուից պահանջելու վերադարձնել փաստացի ստացած եւ չվերադարձված հարակից ուսումնական վարկի գումարը, ինչպես նաեւ պայմանագրի լուծման օրվա դրությամբ դրա դիմաց հաշվարկված եւ չվճարված տոկոսավճարները, իսկ ուսումնական հաստատությունից՝ պահանջելու վերադարձնել փաստացի ստացած եւ չվերադարձված հիմնական ուսումնական վարկի գումարը, եթե ուսումնական վարկի պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

Հոդված 16. Ուսումնական վարկի պայմանագրի գործողության ժամանակահատվածում ուսումնական այլ հաստատություն վարկառուի տեղափոխման հետևանքները

1. Ուսումնական վարկի պայմանագրի գործողության ժամանակահատվածում ուսումնական այլ հաստատություն վարկառուի տեղափոխման դեպքում ուսումնական հաստատությունը եւ վարկառուն պարտավոր են տեղափոխման մասին իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո՝ 7-օրյա ժամկետում գրավոր տեղյակ պահել բանկին:

2. Ուսումնական այլ հաստատություն վարկառուի տեղափոխման մասին իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո՝ 15-օրյա ժամկետում վարկառուն պարտավոր է բանկին տրամադրել ուսումնական նոր հաստատության հետ կնքված ուսումնառության պայմանագրի մեկ օրինակը եւ բանկի կողմից սահմանված գրավոր դիմում՝ նշելով ուսումնական նոր հաստատության մասին տվյալները:

Սույն մասի առաջին պարբերությամբ նախատեսված փաստաթղթերի ստացման պահից բանկը պարտավոր է կատարել վարկառուի հետ կնքված ուսումնական վարկի պայմանագրով սահմանված իր պարտավորությունները:

3. Ուսումնական այլ հաստատություն վարկառուի տեղափոխման մասին իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո՝ 15-օրյա ժամկետում այդ իրավական ակտն ընդունած ուսումնական հաստատությունը պարտավոր է բանկին վերադարձնել փաստացի ստացված հիմնական ուսումնական վարկի գումարի այն մասը, որը նախատեսված է եղել ուսումնական այլ հաստատություն վարկառուի տեղափոխման օրվանից հետո ընկած ժամանակահատվածում վարկառուի ուսման համար:

4. Ուսումնական հաստատության կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված պարտավորությունը կետանցելու դեպքում ուսումնական հաստատությունը բանկին վճարում է տույժ՝ կետանցի յուրաքանչյուր օրվա համար վերադարձման ենթակա գումարի մեկ տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան 60-օրյա ժամկետի համար:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված ժամկետը գերազանցելու եւ ուսումնական հաստատության կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված պարտավորությունը չկատարելու դեպքում վերադարձման ենթակա ուսումնական վարկի գումարը եւ սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված տույժը կարող է գանձվել դատական կարգով: Այս դեպքում ուսումնական հաստատությունը վճարում է նաեւ տուգանք՝ վերադարձման ենթակա ուսումնական վարկի գումարի չափով:

6. Սույն հոդվածի 3-րդ, 4-րդ եւ 5-րդ մասերով նախատեսված գումարները բանկը պարտավոր է օգտագործել վարկառուի կողմից վճարման ենթակա տոկոսավճարների մարման, իսկ այդպիսին չլինելու դեպքում՝ ուսումնական վարկի մարման նպատակով:

Հոդված 17. Ուսումնական վարկի պայմանագրի գործողության ժամանակահատվածում ուսումնական հաստատությունից վարկառուի հեռացման հետեւանքները

1. Ուսումնական վարկի պայմանագրի գործողության ժամանակահատվածում ուսումնական հաստատությունից վարկառուի հեռացման դեպքում ուսումնական հաստատությունը եւ վարկառուն պարտավոր են հեռացման մասին համապատասխան իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո՝ 7-օրյա ժամկետում գրավոր տեղյակ պահել բանկին եւ Լիազոր մարմնին:

2. Ուսումնական հաստատությունից վարկառուի հեռացումը հիմք է բանկի կողմից ուսումնական վարկի պայմանագրի դիակողմանիորեն լուծելու, ուսումնական վարկի տրամադրումը դադարեցնելու եւ փաստացի տրամադրված հիմնական եւ (կամ) հարակից ուսումնական վարկի գումարը, ինչպես նաեւ ուսումնական վարկի վերադարձման օրվա դրությամբ հաշվարկված եւ չվճարված տոկոսավճարները ժամկետից շուտ վերադարձնելու պահանջ ներկայացնելու համար:

3. Ուսումնական հաստատությունից վարկառուի հեռացման մասին իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո՝ 15-օրյա ժամկետում այդ իրավական ակտն ընդունած ուսումնական հաստատությունը պարտավոր է բանկին վերադարձնել փաստացի ստացված հիմնական ուսումնական վարկի գումարի այն մասը, որը նախատեսված է եղել ուսումնական հաստատությունից վարկառուի հեռացման օրվանից հետո ընկած ժամանակահատվածում վարկառուի ուսման համար:

4. Ուսումնական հաստատությունից վարկառուի հեռացման մասին իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո՝ 7-օրյա ժամկետում վարկառուն պարտավոր է բանկին վերադարձնել փաստացի ստացված հարակից ուսումնական վարկի գումարի այն մասը, որը նախատեսված է եղել ուսումնական հաստատությունից վարկառուի հեռացման օրվանից հետո ընկած ժամանակահատվածի համար՝ միջին օրական ծախսերի հաշվարկով:

5. Ուսումնական հաստատության կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված պարտավորությունը կետանցելու դեպքում ուսումնական հաստատությունը բանկին վճարում է

տույժ՝ կետանցի յուրաքանչյուր օրվա համար վերադարձման ենթակա գումարի մեկ տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան 60-օրյա ժամկետի համար: Այդ ժամկետը գերազանցելու եւ ուսումնական հաստատության կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված պարտավորությունը չկատարելու դեպքում վերադարձման ենթակա ուսումնական վարկի գումարը եւ սույն մասով նախատեսված տույժը կարող է գանձվել դատական կարգով, իսկ ուսումնական հաստատությունը վճարում է նաեւ տուգանք՝ վերադարձման ենթակա ուսումնական վարկի գումարի չափով:

Սույն մասով նախատեսված գումարները բանկը պարտավոր է օգտագործել վարկառուի կողմից վճարման ենթակա տոկոսավճարների մարման, իսկ այդպիսին չլինելու դեպքում՝ ուսումնական վարկի մարման նպատակով:

6. Վարկառուի կողմից սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված պարտավորությունը կետանցելու դեպքում վարկառուն բանկին վճարում է տույժ՝ կետանցի յուրաքանչյուր օրվա համար վերադարձման ենթակա գումարի մեկ տոկոսի չափով, բայց ոչ ավելի, քան 60-օրյա ժամկետի համար: Այդ ժամկետը գերազանցելու եւ վարկառուի կողմից սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված պարտավորությունը չկատարելու դեպքում վերադարձման ենթակա հարակից ուսումնական վարկի գումարը եւ սույն մասով նախատեսված տույժը կարող է գանձվել դատական կարգով, եթե հարակից ուսումնական վարկի պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ:

ԳԼՈՒԽ 5

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՎԱՐԿԱՎՈՐՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 18. Ուսումնական վարկավորման բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության իրավասությունը

Ուսումնական վարկավորման բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը՝

- 1) կարգավորում է ուսումնական վարկերի առավելագույն տոկոսադրույքները.
- 2) սահմանում է հիմնական եւ հարակից ուսումնական վարկերի պայմանագրով նախատեսվող վարկերի առավելագույն չափերը.
- 3) սահմանում է ուսումնական տարվա քննությունների եւ ստուգարքների (ատեստավորման) արդյունքներով առավել բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողներին ուսումնական վարկեր տրամադրելու մրցույթի անցկացման կարգը:

Հոդված 19. Ուսումնական վարկավորման բնագավառում Լիազոր մարմնի իրավասությունը

Ուսումնական վարկավորման բնագավառում Լիազոր մարմինը՝

- 1) իրականացնում է վերահսկողություն ուսումնական վարկեր տալու գործընթացի նկատմամբ
- 2) սահմանում է հիմնական եւ հարակից ուսումնական պայմանագրերի օրինակելի ձեւերը.
- 3) սահմանում է ուսումնական վարկի տրամադրման պետական օժանդակության պայմանների վերաբերյալ պայմանագրի օրինակելի ձեւը.
- 4) պետական բյուջեի միջոցների հաշվին կատարում է փոխհատուցման տոկոսավճարների վճարումը.
- 5) սույն օրենքով սահմանված կարգով եւ պայմաններով կրում է սուբսիդիար պատասխանատվություն ուսումնական վարկերի պայմանագրերի համար.

6) ուսումնական վարկի պայմանագրով սահմանված իր պարտավորության կատարման նպատակով բանկերից կարող է պահանջել տեղեկատվություն վարկառուներին տրամադրված ուսումնական վարկերի վերաբերյալ:

7) յուրաքանչյուր եռամսյակ հրապարակում է տեղեկատվություն տրամադրված պետական օժանդակության վերաբերյալ:

ԳԼՈՒԽ 6

ԵԶՐԱՓՈՒԿ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 20. Օրենքի ուժի մեջ մտելը

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2015 թվականի հունվարի 1-ից:

ՆԱԽԱԳԻԾ

Պ-557¹-25.06.2014-ԳԿ-010/0

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

«ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԵՎ ՀԵՏԲՈՒՀԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Բարձրագույն եւ հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2004 թվականի դեկտեմբերի 14-ի ՀՕ-62-Ն օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) 17-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 8-րդ կետում «ուսանողական» բառը փոխարինել «ուսումնական» բառով:

Հոդված 2. Օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ կետից «ուսումնական վարկ ստանալու, » բառերը հանել:

Հոդված 3. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2015 թվականի հունվարի 1-ից:

ՆԱԽԱԳԻԾ

Պ-557²-25.06.2014-ԳԿ-010/0

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

«ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) եւ միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2005 թվականի հուլիսի 8-ի ՀՕ-164-Ն օրենքի 15-րդ հոդվածի 10-րդ կետից «եւ ուսումնական վարկ» բառերը հանել:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2015 թվականի հունվարի 1-ից:

Պ-557³-25.06.2014-ԳԿ-010/0

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Պետական պարտքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2008 թվականի մայիսի 26-ին ՀՕ-78-Ն օրենքի 23-րդ հոդվածում՝

1) 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«3. Բյուջետային երաշխիքներ կարող են տրամադրվել՝

1) Հայաստանի Հանրապետության այն ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար, որոնք ներկայացնում են կառավարության տնտեսական ծրագրերից բխող նպատակային ծրագրի կատարման համար անհրաժեշտ եւ վարկի տեսքով պահանջվող գումարների հիմնավորում, որը պետք է ներառի, մասնավորապես, ծրագրի իրավական հիմքը, բովանդակությունը, խնդիրներն ու նպատակը, կատարման փուլերը եւ ժամկետները, վարկի վերադարձելիության ու օգտագործման դիմաց հաշվարկվող տոկոսների վճարման հնարավորության հիմնավորումը, ինչպես նաեւ վարկի մարման ժամանակացույցը, ծրագրի նախահաշիվը եւ ծախսերը հիմնավորող հաշվարկները.

2) Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն եւ միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում սովորող այն ռեզիդենտների, որոնք «Ուսումնական վարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով ունեն պետական երաշխավորություն ստանալու իրավունք:»:

2) 4-րդ մասի երկրորդ պարբերությունը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ կետով՝

«4) սույն հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված դեպքերում:».

3) 5-րդ մասից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.1-րդ կետով.

«5.1 Սույն հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք, որոնց համար տրամադրվել են բյուջետային երաշխիքներ, երաշխիքային ծրագրի ավարտից հետո պետական բյուջե պետք է վճարեն միջնորդավճար՝ երաշխիքային գումարի 0.5 տոկոսի չափով:»:

Հոդված 2 . Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2015 թվականի հունվարի 1-ից: